

Czas *Past Continuous/Progressive*, mimo że nie jest trudny w zastosowaniu jak np. *Present Perfect*, niestety również sprawia niemało problemów, których wielu uczących się nawet nie jest świadoma.

Myślę, że aby dobrze zrozumieć ten czas, warto wykorzystać dwa pojęcia: "punkt w przeszłości" oraz "tło".

Punkt w przeszłości to moment w przeszłości określony za pomocą np. dnia i godziny, zdarzenia, które miało miejsce w przeszłości, lub nieprecyzyjnych określeń typu *at the/that time (wówczas, w tamtym czasie)* czy *last night, yesterday evening (wczoraj wieczorem)*.

Tło będzie tutaj rozumiane jako czynność lub dynamiczna sytuacja, która **trwała przez jakiś czas** w przeszłości. Tło będzie służyć nam do pokazywania tego, co wydarzyło się lub równoległe działo się w czasie lub okolicznościach opisywanych przez to tło.

Mamy już omówiony tzw. aparat pojęciowy :), więc możemy przystąpić do podania zastosowań czasu *Past Continuous*.

1. Opis czynności, która była w trakcie wykonywania w pewnym punkcie w przeszłości.

- a. *This time yesterday I was flying* to Brazil.
Wczoraj o tej porze leciałem do Brazylii.
- b. *At noon we were still climbing* up the mountain.
W południe wciąż wspinaliśmy się na szczyt góry.
- c. She **was living** in a dormitory *at the time*.
Mieszkała wówczas w akademiku.
- d. *Last night at 7 p.m. we were having* dinner.
Wczoraj o siódmej wieczorem jedliśmy kolację.

Porównaj:

- *Last night at 7 p.m. we were having* dinner. Wczoraj o siódmej wieczorem **jedliśmy** kolację, czyli byliśmy w *trakcie jedzenia* kolacji. Oznacza to, że kolacja zaczęła się przed godz. 7 i trwała jeszcze po godz. 7.
 - *Last night at 7 p.m. we had* dinner. Wczoraj o siódmej wieczorem **zjedliśmy** kolację. Oznacza to, że kolacja rozpoczęła się o godz. 7, nie wcześniej.
- e. **At that time they were travelling** a lot.
W tamtym czasie dużo podróżowali.

Jak widać, *Past Continuous* może być również używany do powtarzających się lub tymczasowych czynności w przeszłości.

2. Opis tła.

- a. When we **were jogging** in the park, it started to rain. *lub* We **were jogging** in the park when it started to rain.
Kiedy biegaliśmy w parku (tło), zaczęło padać (zdarzenie przedstawione na tle).
- b. My computer froze while I **was writing** the blog.
Zawiesił mi się komputer (zdarzenie przedstawione na tle), kiedy pisałem bloga (tło).

W a. i b. widzimy charakterystyczny wzorec: trwająca czynność (*Past Continuous*) została przecięta/przerwana pojedynczym wydarzeniem (*Past Simple*).

- c. While I **was reading** a book, my wife **was watching** TV.
Podczas gdy ja czytałem książkę (tłó), moja żona oglądała telewizję (czynność wykonywana na tle).

Często w takich sytuacjach mówimy o równoległych czynnościach lub czynnościach trwających równolegle i obie wyrażamy czasem *Past Continuous*, używając najczęściej spójnika *while*.

3. Wyrażanie irytujących, powtarzających się czynności w przeszłości (charakterystyczne *always*).

- c. He **was always forgetting** about my birthday.
Zawsze zapominał o moich urodzinach.
- d. She **was always coming** to class late.
Zawsze spóźniała się na zajęcia.

4. Relacjonowanie planów, ustaleń, opinii, odczuć, czyli tak naprawdę czas *Present Continuous* w **mowie zależnej**.

- . He told me that he **was leaving** the next day.
Powiedział mi, że wyjeżdża jutro.

Jest to relacja zdania: *I am leaving tomorrow*.

- a. She said she **was going** to give up her job.
Powiedziała, że zamierza rzucić pracę.

Jest to relacja zdania: *I am going to give up my job*.

- b. I thought he **was lying** to me.
Myślałam, że mnie okłamuje.
- c. We were sure that they **weren't working** for them.
Byliśmy pewni, że oni dla nich nie pracują.
- d. I **was just saying** that I can't attend the meeting.
Właśnie mówiłem, że nie mogę wziąć udziału w zebraniu.

5. Na koniec rzadkie zastosowanie, które jest niepotrzebnie tak bardzo eksponowane w polskich książkach do gramatyki. **Czasu *Past Continuous* można użyć do wyrażenia czynności, która trwała nieprzerwanie lub była ograniczona konkretnymi ramami czasowymi.**

- . We were watching television all evening.
Oglądaliśmy telewizję cały wieczór.

- a. We were playing chess from 5 to 9.
Graliśmy w szachy od piątej do dziewiątej.

Zdecydowanie częściej w tym przypadku używa się czasu *Past Simple*, czyli np. *We watched television all evening*.

Czas *Past Continuous* bywa nadużywany przez polskich uczniów, ponieważ zawsze gdy chcą przetłumaczyć z polskiego czynność niedokonaną, robią to za pomocą czasu *Past Continuous*. Spójrzmy na klasyczną sytuację w postaci fragmentu dialogu.

- Co robiłeś wczoraj?
- Pracowałem w ogrodzie, robiłem zakupy, oglądałem film.

W większości sytuacji powinno to zostać przetłumaczone tak:

- What did you do yesterday?
- I worked in the garden, did some shopping, watched a film.

Koniecznym należy zapamiętać, że czas *Past Continuous* jest przede wszystkim wspomnianym na początku **tłem** dla innego zdarzenia lub czynności. Pojedynczego zdania, jeśli nie jest tłem ani nie jest umieszczone w szerszym kontekście, praktycznie nie wyraża się za pomocą *Past Continuous*, ale któregoś z czasów prostych, np. *Past Simple*. Spójrzmy na zdanie.

- I was talking to my friend.

Jeśli *native speaker* usłyszy taką wypowiedź, to będzie mu czegoś brakowało. Prawdopodobnie będzie spodziewał się, że zaraz powiecie mu, co się stało podczas tej waszej rozmowy.

- I was talking to my friend **when a car hit the tree just in front of us.**

To zdanie mogłoby być również odpowiedzią na pytanie, w którym jest podany punkt w czasie:

- What were you doing **at 10 p.m.**?
- I was talking to my friend.

W języku polskim mamy podobną sytuację. Gdy ktoś wypowie zdanie *Rozmawiałem właśnie/wtedy z przyjacielem*, to również nam czegoś brakuje. Jeśli nie była to odpowiedź na nasze pytanie o to, co robił o określonej porze, to na pewno będziemy oczekiwać dalszego rozwoju wydarzeń. Jak widać słowa *właśnie/wtedy* nadają sens tej wypowiedzi i często mogą posłużyć jako test do zastosowania czasu *Past Continuous* w przypadku, gdy mówimy o przeszłych czynnościach trwających jakiś czas, a nie o pojedynczych zdarzeniach.

Na koniec, abym miał pewność, że poprawnie będziecie stosować ten czas :), porównajmy go z *Past Simple*.

1. What **were** you **doing** when you saw the burglar yesterday?
2. What **did** you **do** when you saw the burglar yesterday?

Ad 1. Co robiłeś (= w trakcie jakiej czynności byłeś, przy jakiej czynności zastał cię włamywacz), gdy zobaczyłeś wczoraj tego włamywacza?

Ad 2. Co zrobiłeś (zaraz) po tym, gdy zobaczyłeś wczoraj tego włamywacza?